

Languedoc Roussillon

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

blz. 4

Dit is Languedoc

blz. 6

Languedoc in cijfers

blz. 8

Eten en drinken

blz. 10

Het kompas van Languedoc

15 manieren om je onder te dompelen in de streek
blz. 12

Nîmes en Pays du Gard

blz. 15

Nîmes blz. 16

'Slechts' een waterleiding – Pont du Gard

blz. 20

Uzès blz. 22

Villeneuve-lez-Avignon blz. 24

Aigues-Mortes blz. 25

Tussen zee en land – Camargue Gardoise

blz. 26

Le Grau-du-Roi blz. 30

La Grande-Motte blz. 31

Montpellier, Coeur d'Hérault, Sète

blz. 33

Montpellier blz. 34

Oprukken richting zee – Antigone

blz. 38

Lodevois-Larzac blz. 42

Door de woestijn – St-Guilhem-le-Désert

blz. 44

Sète blz. 46

Leven en sterven met zeezicht – Mont St-Clair

blz. 48

Etang de Thau blz. 50
Agde blz. 52

Béziers, Haut-Languedoc, Minervois

blz. 55

Béziers blz. 56

Met de boot over de berg – Fonseranes

blz. 58

Pézenas blz. 61

In het dichtersstadje – Pézenas

blz. 62

Roquebrun blz. 64

Minerve blz. 65

8 Groene wegen door
Haut-Languedoc –
Passa País
blz. 66

**Carcassonne, Nar-
bonne, Pays Cathare**
blz. 69

Carcassonne blz. 70

9 Sprookjesachtig –
La Cité de Carcassonne
blz. 72

Canal du Midi blz. 74
Narbonne blz. 74
Gruissan blz. 78
Leucate blz. 79

10 Van wijnboeren en
zeevaarders – **La Clape**
blz. 80

Lagrasse blz. 82

11 Arendsnesten van steen –
Châteaux cathares
blz. 84

**Perpignan en
Pyrénées Orientales**
blz. 87

Perpignan blz. 88

12 Frankrijks Catalaanse hoek –
Perpignan
blz. 90

Conflent blz. 93

13 Vroegromaanse juweeltjes –
kloosters rond de Canigou
blz. 94

Cerdagne blz. 97

14 Bolwerken in Conflent –
Villefranche en Mont-Louis
blz. 98

Céret blz. 100
Argelès-sur-Mer blz. 101
Collioure blz. 102

15 Symfonie van licht en kleur –
Côte Vermeille
blz. 104

Banyuls blz. 107

Reisinformatie blz. 108

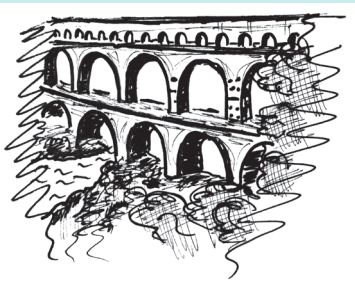
Hoe zegt u? blz. 114

Register blz. 115

Fotoverantwoording blz. 119

Colofon blz. 119

Herinner je je deze nog? blz. 128

Het belangrijkste eerst

Faisons la fête!

In de Midi verstaat men de kunst van het feestvieren. Het gebeurt vaak buiten en is gratis. Het programma vind je bij de Offices de Tourisme. Ook bij de kleine dorpsfeesten kun je zij aan zij met de inwoners vieren, waarbij 's avonds aan lange tafels onder de sterrenhemel wordt gegeten, gevolgd door dansen op de *musette*.

Rode boot tegen blauwe boot

Elke zomer ga ik naar een van de *joutes*. Op het water wordt een hilarische slag uitgevochten. Het spektakel is gratis en zelfs een plaatsje op de tribunes kost meestal helemaal niets. Wie de tegenstader het water in werkt is de winnaar – maar voor het zover is zijn we soms uren verder en hebben de roeiers heel wat zweet vergoten.

Groene wegen

Het netwerk van *voies vertes* in Languedoc wordt steeds fijnmaziger. Ook met kleine kinderen kun je op de autovrije weggetjes zorgeloos op ontdekkingsreis gaan. Sommige routes leiden ook naar het strand. Het is dus de moeite waard de fiets mee te nemen op vakantie, maar je kunt er natuurlijk ook een huren (www.af3v.org).

Eten als God in Frankrijk

Een avondje met zijn tweeën in een restaurant doet al snel een aanslag van € 100 op het vakantiebudget. Doe daarom als de Fransen en eet de hoofdmaaltijd *à midi*. Doordeweeks hebben bijna alle restaurants een goedkoop lunchmenu. Zelfs sterrenkoks doen aan deze traditie.

In situ

Van half juni tot half september voeren kunstenaars op elf historische plekken door middel van installaties een dialoog tussen hedendaagse kunst en het regionale architectonische erfgoed (www.patrimoineetartcontemporain.com).

Etalage van het goede leven

Voor het echte *savoir-vivre* moet je naar een van de vele markten, waar lokale producenten hun waren verkopen. Tijdens de inkoop voor de lunch is er altijd tijd voor een praatje met de burenen of voor een *apéro* in de bar. Ik doe mijn boodschappen als het even kan in Mèze op de traditionele zondagsmarkt. Maar in welk deel van Languedoc je ook je vakantie doorbrengt, je vindt er altijd wel een markt die je zal bevallen (www.foiresetmarches.com).

Zomer, zon, strand

De stranden zijn overal vrij toegankelijk. Als je met de fiets naar het strand gaat, vermijd je verstopte toegangswegen en betaald parkeren. Met een klein stukje lopen vindt iedereen zijn plekje onder de zon. Het chiquere alternatief is de *pailote*: strandclubs met strandstoelen (*transats*), loungemuziek, bar en restaurant. Deze kleine luxe is natuurlijk niet gratis (www.epaillote.com).

Opstappen!

Met de auto kun je uiteraard in alle afgelegen hoekjes komen. Maar bij de grotere steden is het vaak makkelijker om er voor een spotprijs met bus of trein naar toe te gaan (► blz. 109).

Famille Plus

Zes plaatsjes aan de kust en drie in het binnenland zijn met hun aanbod aan accommodatie, activiteiten en kinderprogramma's extra op gezinnen met kleine kinderen ingesteld (www.familleplus.fr).

De gouden stranden van Languedoc zijn verleidelijk, maar ik geef de voorkeur aan het binnenland. Daar vind je de echte Midi met landschappen van een soms woeste schoonheid, stille dorpen en schatten uit tweeduizend jaar geschiedenis.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

anwbmedia@anwb.nl

Dit is Languedoc

Sinds vele jaren is Languedoc (-Roussillon) mijn tweede thuis. Daardoor vergeet ik weleens dat de naam veel mensen niets zegt. Toch doet deze regio aan de Middellandse Zee in het diepe zuiden van Frankrijk niet onder voor de bekendere burens Provence en Côte d'Azur. Het unieke karakter van Languedoc-Roussillon viel reisspecialist Loneley Planet in het verre Australië ook op en in de herfst van 2017 bekroonde de organisatie de streek dan ook met een vierde plek op de lijst van wereldwijde topbestemmingen. Het was een postuum eerbewijs, want de regio moest in 2016 met buurman Midi-Pyrénées fuseren: zo ontstond de nieuwe megaregio Occitanie (Occitanië in het Nederlands).

Spiegel van een wisselvallige geschiedenis

Roussillon, Languedoc, Occitanie – de wortels van deze namen gaan tot diep in het verleden terug. Ze herinneren aan de bloeitijd van de lokale feodale staten, die zowel een andere cultuur als taal hadden dan het Franse noorden. Het woordje 'ja' (*oc*) gaf het zuiden zijn naam: in Oc-citanie werd de *langue d'oc* gesproken. In de 13e eeuw waren de kruistochten tegen de ketterse katharen de perfecte aanleiding voor de Franse kroon om het zuiden onder het juk te brengen. Roussillon sloeg een eigen weg in. Het graafschap aan de voet van de Pyreneeën viel door vererving aan de graven van Barcelona, en later aan de koningen van Aragón. Zo werd de streek een twistappel tussen de Spaanse en Franse koningen. Met de Vrede van de Pyreneeën van 1659 viel het gebied definitief aan Frankrijk toe.

Stranden van C tot C

Van de Camargue tot de Côte Vermeille omzomen stranden met goudgeel, fijn zand de Golfe du Lion. Alleen bij Sète, Agde, Narbonne en Leucate onderbreken rotsformaties de eindeloos lange gordel van zand en duinen. Echt imposante natuur laat de kust van Languedoc-Roussillon pas 20 km voor de Spaanse grens zien, waar de uitlopers van de Pyreneeën steil naar zee aflopen. Lange tijd raasden de zonzonbezoekers op weg naar Spanje achteloos langs deze Franse droomstranden.

Toen drong het tot Parijs door dat het gebied grote mogelijkheden voor het toerisme bood: brakwatermeertjes werden drooggelegd en langs de zandkust bouwde men grote betonnen hotels, uitgestrekte vakantieoordprijn en enorme campings. Jachthavens zorgden voor toegang tot zee. De zon was een betrouwbare partner. Zo ontstond een waar paradijs voor miljoenen vakantiegegers.

De geur van rozemarijn en tijm

Wie zijn vakantie tot het strand beperkt, laat de mooiste kanten van Languedoc echter aan zich voorbijgaan. Op slechts een paar kilometer van de kust ligt een afwisselend landschap dat talloze mogelijkheden voor een actieve vakantie in de natuur biedt. Op de smalle landweggetjes ligt achter

De droom van een huis in het zuiden – veel Fransen uit de hoofdstad, maar ook Engelsen, Duitsers en Nederlanders bezitten een ‘pied-à-terre’ in Languedoc. Menige ruïne hervindt zo zijn oude glans. De keerzijde van de medaille: voor lokale jonge gezinnen is een eigen huis inmiddels bijna onbereikbaar.

vrijwel elke bocht een nieuwe, verrassende blik. Idyllische dorpen en statige wijngoederen liggen in een zee van wijnstokken. In het voorjaar hult de brem de karstheuvelds in een heldergeel en ruikt het overal naar bloemen. Later volgen de bedwelmende geuren van mediterrane kruiden, terwijl het oververmoeibare en monotone gezang van de cicaden de lucht laat vibreren. Wind en water sletten bizarre rotsformaties uit, rivieren vormen woeste kloven en adembenemende keteldalen. Ondergronds liet het water kilometers aan labyrintische grotten achter, waar in de loop van miljoenen jaren een sprookjeswereld van druipsteenformaties ontstond.

Een vijfsterrenbestemming

Minstens zo indrukwekkend als de natuur is het culturele erfgoed van Languedoc. Dat mag blijken uit het feit dat zes locaties in de regio de status van UNESCO Werelderfgoed hebben gekregen. Kasteelruïnes op steile rotsen concurreren met romaanse abdijen, middeleeuwse vestingstadjes en citadellen van jongere datum. Nîmes pronkt met Romeinse resten, Montpellier beroemt zich op avant-gardistische architectuur van sterarchitecten die de Pritzker Price kregen. Collioure en Céret hebben hun bijdrage geleverd aan de Franse schilderkunst van begin 20e eeuw en het havenstadje Sète verrast met zijn liefde voor hedendaagse kunst. Vijf sterren zijn er ook voor de wijnstreek Languedoc-Roussillon met zijn ongekende veelvoud aan *terroirs*. Uiteraard kun je in Languedoc ook heerlijk eten: iedere landstreek is er een luilekkerland. ‘Leven als God in Frankrijk’ is hier zeker geen loze bewering.

Languedoc in cijfers

4

departementen telt de regio Occitanie aan de Middellandse Zee: Gard, Hérault, Aude, Pyrénées Orientales.

5

regionale parken beschermen de natuur, waaronder een stuk zee.

6

kilogram olijven verwerkt de oliemolen Oulibo in de Minervois om 1 l zuivere koudgeperste olie te maken.

13

dorpen horen tot de Plus Beaux Villages de France.

14

jaar, van 1667 tot 1681, duurde de aanleg van het Canal du Midi. Er waren 12.000 arbeiders betrokken bij dit titanenwerk.

18

maanden moeten de oesters in het Etang de Thau groeien voor ze geoogst worden; de kwekers aan de Atlantische kust moeten langer wachten.

24

Michelinsterren telde de regio in 2018.

27

procent van alle Franse wijnen rijpen in Languedoc, de wijngaarden bedekken 223.650 ha.

220

kilometer aan strand strekt zich van de Camargue tot aan de Pyreneeën uit.

3
talen en culturen: Frans,
Occitaans, Catalaans

300

dagen per jaar schijnt de zon hier volgens de statistieken.

1481

meter, dus 2000 passen, liggen de mijlpalen van de Via Domitia uit elkaar. De weg verbond vanaf 118 v. Chr. Rome met zijn Gallische kolonies.

15.000

inwoners van Béziers werden in 1209 afgeslacht door de troepen van Simon de Montfort.

2784

meter hoog is de Canigou. Daarmee is hij niet de hoogste berg van de oostelijke Pyreneeën, maar hij is voor de Catalanen van grote symbolische betekenis.

42.000

Platanen langs het Canal du Midi worden voor 2030 gekapt.

600.000

mensen protesteerden op 9 juni 1907 in Montpellier tegen het door de staat getolereerde geknoei met wijn.

15.000.000

vakantiegangers trekt Languedoc jaarlijks.

Eten en drinken

De keuken van Languedoc ruikt naar de garrigue, knoflook en olijfolie. Terwijl men zich aan de kust aan de oesters van Bouzigues en uiterwaard vis in elke vorm te goed doet, worden in het binneland stevige stoofpotten bereid, die in Roussillon met kersen, abrikozen of perziken een zoet accent krijgen. Iedere streek binnen de regio draagt met zijn specialiteiten aan het feestmaal bij.

'Bon appetit'

De lunch is heilig in Frankrijk. Kort voor 12 uur haasten de werknemers zich naar huis, terwijl ouders hun kinderen van school ophalen en de winkels en bezienswaardigheden de deuren sluiten. Zelfs het verkeer valt stil. In het voorbijgaan wenst men elkaar een *'bon appetit'* en dan gaat Frankrijk aan tafel. Tijd dus om een tafeltje in een restaurant te zoeken. Wie pas na 13.30 of 14 uur een restaurant binnengaat, zal hoogstwaarschijnlijk niet veel meer te eten vinden. 's Avonds is de keuken gewoonlijk van ca. 19 tot 21 uur in bedrijf. Maar in Roussillon, waar de Spaanse invloed merkbaar is, gebeurt alles een uur later.

Brood en water

In Frankrijk wacht je na het betreden van een restaurant tot de ober (*monsieur*) of

serveerster (*mademoiselle* resp. *madame*) je een tafeltje toewijst. Een aperitief kun je rustig afslaan. Bij elke maaltijd verschijnt een mandje met brood op tafel. De gratis *carafe d'eau* (kraanwater) moet je tegenwoordig meestal bestellen. De rekening krijg je pas als je ernaar vraagt (*l'addition, s'il vous plaît*), op het papiertje staat dan het totaalbedrag, want per persoon afrekenen is hier niet de gewoonte. De bediening is bij de rekening inbegrepen (*service inclus*). Als blijk van tevredenheid kun je een fooi van een paar euro op tafel achterlaten.

Altijd een volledig menu?

's Middags bieden veel restaurants een voordelig gerecht (*plat du jour*) of een *formule* aan, waarbij je kunt kiezen tussen een voorgerecht en hoofdgerecht of een hoofdgerecht en nagerecht. Andere gerechten kun je *à la carte* bestellen. Op

IN HET RIJK VAN BACCHUS

Tussen Rhône en Pyreneeën kun je in het grootste samenhangende wijnbouwgebied ter wereld overal proeverijen bezoeken. Het grote aantal wijnen met een appellation (AOP, vroeger AOC) wijst erop dat de wijnboeren op kwaliteit mikken. De volgende wijngebieden voldoen aan de criteria voor een beschermd herkomst aanduiding: Cabardès, Corbières, Collioure, Costières de Nîmes, Coteaux du Languedoc, Côtes du Roussillon, Côtes du Roussillon-Villages, Faugères, Fitou, La Clape, Languedoc, Malepère, Minervois, Pic St-Loup, St-Chinian, Tavel. Een specialiteit van de regio zijn de Vins Doux Naturels (VDN). Tot deze van nature zoete wijnen horen de stevige wijnen uit Banyuls en Maury en de fruitige muscats uit Rivesaltes, St-Jean-de-Minervois, Frontignan, Lunel en Mireval. En dan is er nog de blanquette de limoux, de oudste bubbeltjeswijn van de wereld.

Crème catalan – regionaal patriottisme als dessert.

zondag en 's avonds is het ongebruikelijk om alleen een salade of voorgerecht te nemen.

Vis of vlees?

Vis en zeebanket nemen een vooraanstaande plaats in de keuken van de kuststreek in, maar niet alle vis is lokaal gevangen. Een heerlijk voorgerecht is *anchois de collioure*, verse, gemarineerde ansjovis, vaak geserveerd met geroosterde rode paprika. De *plateau de fruits de mer* is een echte klassieker, een schotel met mosselen en oesters.

Soupe de poisson is een gevulde vissoep waar men naar believen croûtons, aioli en geraspte kaas door roert. *Bourride* is een visragout met aioli. Een aanrader is de *tielle*, een pasteitje gevuld met inktvisragout.

Aan het einde van de middag is het in Frankrijk borreltijd en verzamelen de Fransen zich voor een *apéro*. Bij een glaasje muscat of wijn worden knabbeltjes, olijven, worst en andere kleine lekkernijen geserveerd. Na een of twee glazen is het meestal wel genoeg en gaat iedereen naar huis voor het diner. Maar elke regel kent zijn uitzonderingen!

ROUILLE DE SEICHE

Voor deze klassieker uit Sète gebruik ik bij voorkeur pijlinktvis (*encornets*) en neem ik crème fraîche in plaats van aioli.

Ingrediënten voor 4 personen
1 kg pijlinktvis (ca. 10 cm lang),
6 tenen knoflook, 1 theelepel
rouillekruidenmengsel (paprikapoeder, chilli, koriander, saffraan), 200 ml droge witte wijn, 3-5 eetlepels tomatensaus, 125 ml crème fraîche, 1 laurierblad, tijm, zout, peper

Maak de inktvisjes schoon en snijd de mantel in stukken en bak ze samen met de tentakels en vinnen aan in olijfolie. Voeg de fijngehakte knoflook, rouille, tijm en laurier toe. Blus af met de witte wijn en voeg tomatensaus, zout en peper toe. Laat 15-20 minuten koken tot de inktvis zacht is. Voeg de crème fraîche toe en laat 5 minuten inkoken. Serveer er rijst of stokbrood bij.

Eendenborst en gestoofd rundvlees zijn hier geliefde vleesgerechten. Een entrecote is minder aan te bevelen; vaak is het niet meer dan een dun, nogal taai stuk vlees. Vooral landinwaarts serveert men in restaurants ook zaken als kinnebakspek, duif, kwartel en wild. De bekende *cassoulet* van Castelnaudary is stevige kost. Typerend voor de keuken van Roussillon is de combinatie van vlees met vruchten, maar ook *boles de picolat*, gehaktballen met witte bonen in een pikante tomatensaus, komen hier geregeld op tafel.

Kaas sluit de maag

Het kaasplateau is in Languedoc vaak bescheiden. *Pélarçons*, kleine geitenkaasjes in diverse gradaties van rijping, en *bleu de causses*, schimmelkaas van schapen- of koemelk zijn AOC-kazen uit de regio.

Het kompas van Languedoc

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

4

Door de woestijn –
St-Guilhem-le-Désert

5

Leven en sterven met
zeezicht –
Mont St-Clair

6

Met de boot over de
berg – Fonsèranes

7

In het dichtersstadje –
Pézenas

8

Groene wegen door
Haut-Languedoc –
Passa Pais

9

Sprookjesachtig –
La Cité de
Carcassonne

11

Arendsnesten
van steen –
Châteaux cathares

10

Van wijnboeren
en zeevaarders –
La Clape

DANKZIJ DE DUIVEL

Hemelwaarts

EEN GIGANTISCHE
TRAP VAN WATER

Was dat soms Molière?

MET KANS
OP
EEN
MOEFLON

PERFECTE RIDDERBURCHT

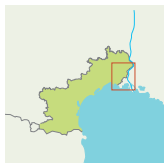
uitzichtsloos?

Slechts een
illusie

Nîmes en Pays du Gard

Slanke, hoog oprijzende cipressen die over wijngaarden waken – een onmiskenbaar teken dat je in Languedoc bent aangekomen. In de heuvels van de Gard strijdt het heldergroen van de druiven met het stoffige groen van de garrigue om dominantie. Je vindt er indrukwekkende getuigenissen van de Romeinse tijd, zoals de Pont du Gard en de arena in Nîmes. De hertogenstad Uzès en het kruisvaardersbolwerk Aigues-Mortes (foto) wekken daarentegen de middeleeuwen tot leven. Tijdens een rit door de Rhône-delta kun je de tradities van de Camargue ontdekken. De stranden langs de Middellandse Zee bieden tot slot alles wat nodig is voor de perfecte strandvakantie.

Nîmes

📖 P/Q 8/9

De hoofdstad van het departement Gard (145.000 inwoners) nodigt uit tot een wandeling door de meer dan 2000 jaar oude geschiedenis, maar betovert daarnaast ook door zijn mediterrane flair. In de straten vind je talrijke bars, cafés en restaurants aan charmante pleintjes. De Nîmois zijn ontspannen genietters – en kunnen tijdens de ferias uitbundig feesten.

EERST WAT GESCHIEDENIS

Onder keizer Augustus werd het Romeinse legerkamp bij de aan de Keltische god *nemoz* gewijde bron verheven tot Colonia Augusta Nemausus. Naar het voorbeeld van Rome kreeg de stad een forum, een amfiteater, tempels en thermen. Na de ondergang van het Romeinse Rijk ging het ook met Nemausus bergafwaarts. Pas in de 18e eeuw genoot de stad weer enige welvaart dankzij de textielproductie. Vanaf 1980 probeert Nîmes met gedurfde nieuwbouwprojecten het provinciale imago van zich af te schudden. Beroemde architecten ontwierpen een nieuw

Waarom heeft Nîmes een krokodil in het stadswapen? Het gaat in ieder geval niet om een van de hoofdrolspelers in de diereengevechten in de Romeinse arena. Wie goed kijkt, ziet dat hij aan een palm is geketend. Voor de Romeinse veteranen die hier gevestigd werden, was het geketende dier symbool voor het door hen onderworpen Egypte. Ze lieten munten met het symbool slaan. Tegenwoordig zijn in het plaveisel duizenden krokodillen in metaal te vinden.

stadion, het Carré d'Art en diverse kantoor- en woningcomplexen. Momenteel hoopt Nîmes tot UNESCO Werelderfgoed uitgeroepen te worden.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

In het spoor van de Romeinen

Reizigers die over de *Via Domitia* van de Rhône richting Pyreneeën onderweg waren, betraden door de **Porte d'Auguste** 1 het antieke Nîmes. Nu eert een **bronzen standbeeld** (kopie) hier keizer Augustus. De poort is een van de weinig overblijfselen van de in de 15e eeuw gebouwde **stadsmuur**. Met een lengte van 7 km en zo'n tachtig torens omsloot hij een gebied dat ruim vijf keer zo groot was als de huidige, door boulevards omgeven oude stad, *écusson* genoemd. De indrukwekkendste getuigenis van de Romeinse tijd is de **Arènes** 2 uit de 1e eeuw n.Chr. (www.arennes-nimes.com, dag. juni 9-19, juli, aug. 9-20, mrt.-mei, sept., okt. 9-18/18.30, nov.-dec. 9.30-17 uur, € 10 incl. audioguide, met korting € 8). Dit amfiteater met een ovale grondplan en zijn twee boven elkaar geplaatste rijen arcaden is gebouwd naar het voorbeeld van het Colosseum in Rome. Met een lengte van 133 m, een breedte van 101 m en plaats voor 24.000 toeschouwers is dit niet de grootste antieke arena, maar hij is wel verbazingwekkend goed behouden gebleven. De Visigoten gebruikten hem ooit als vesting en nog in de 18e eeuw woonden er honderden mensen binnen de muren. Daarna werd hij zo veel mogelijk in de oude staat hersteld. Sinds 1853 is de Arènes het decor voor stierengevechten, maar het theater wordt ook gebruikt voor de *courses camarguaises*, concerten en theater. Voor een unieke blik op de Arènes moet je het dak van het nieuwe **Musée de la Romanité** 3 (bd. des Arènes, musee.laromanite.fr, dag. 10-17, juli, aug. 10-18 uur, € 8) op. In het spannende gebouw kunnen archeologische vondsten uit de stad, waaronder fraaie mozaïeken, passend gepresenteerd worden.

NÎMES

Bezienswaardig

- 1 Porte d'Auguste
- 2 Arènes
- 3 Musée d. l. Romanité
- 4 Maison Carrée
- 5 Carré d'Art
- 6 Temple de Diane
- 7 Tour Magne
- 8 Castellum
- 9 Musée Vieux-Nîmes
- 10 Cathédrale

Overnachten

- 1 Central Hôtel
- 2 Royal Hôtel

Eten en drinken

- 1 Nicolas
- 2 Halles Auberge
- 3 Le Jardin d'Hadrien

Winkelen

- 1 Les Indiennes de Nîmes
- 2 Huilerie

Uitgaan

- 1 La Grande Bourse
- 2 Café Olive
- 3 O Flaherty's

Antiek ontmoet modern

Op het Romeinse forum werd rond het jaar 5 n.Chr. ter ere van Gaius en Lucius Caesar, kleinzoon en adoptiefzoon van keizer Augustus, een fraaie tempel op een verhoging gebouwd. Dankzij de omringende zuilenrij straalt dit zogeheten **Maison Carrée** 4 elegantie uit (dag.

juni 10-19, juli, aug.9.30-20, mrt.-mei, sept., okt. 10-18/18.30, nov.-dec. 10-13, 14-16.30 uur, € 6) . Het rechthoekige, en dus niet vierkante (*carrée!*) bouwwerk overleefde als vergaderzaal, kerk en paardenstal in goede staat de eeuwen. Binnen vertelt een 3D-film over tweeduizend jaar stadsgeschiedenis.

Deze 'hemelse' blik op het Maison Carrée heb je vanaf het terras van restaurant Le Ciel de Nîmes boven in het Carré d'Art.

De omgeving van het Maison Carrée werd in 1993 opnieuw vormgegeven door de beroemde Britse architect sir Norman Foster. Als pendant van de antieke tempel bedacht hij het **Carré d'Art 5** (pl. de la Maison Carrée, www.carreartmusee.com, di.-zo. 10-18 uur, museum € 5, met korting € 3,70). De met licht overspoelde constructie van glas en staal herbergt naast het **Musée d'Art Moderne** een ultramoderne **bibliotheek** en **mediatheek**.

De kiemcel van Nîmes

Het beeld bij de fontein op de fraaie **Place d'Assas** symboliseert de riviergod *Nemausus* en de bron *Nemausa*, die vlakbij aan de voet van de Mont Cavalier tevoorschijn komt. De Kelten beschouwden de bron als heilig en de Romeinen namen die opvatting over en bouwden er een tempel, een theater en thermen. Alleen de romantische ruïne van de zogeheten **Temple de Diane 6** bleef bewaard. De werkelijke functie van het gebouw is nog altijd in raadselen gehuld. Halverwege de 18e eeuw werd hier de prachtige, barokke **Jardin de la Fontaine** (dag. apr.-aug. 7.30-22 uur, mrt., sept. 7.30-20, okt.-feb. 7.30-18.30 uur) aangelegd,

het eerste openbare park van Frankrijk. Over slingerende groene lanen kun je over de **Mont Cavalier** omhoog lopen naar de **Tour Magne 7** (pl. Apollinaire, dag. apr., mei 9.30-18.30, juni 9-19, juli, aug. 9-20, mrt., sept., okt. 9.30-13, 14-18, nov.-dec. 10-13, 14-16.30 uur, € 3,50). De achthoekige ruïne, die van de bovenste verdieping is beroofd, verheft zich fier 32 m in de hoogte. Ooit was het de hoogste toren van de Romeinse stadsmuur. Binnen voert een betonnen wenteltrap – hoogtevrees is wel een probleem! – naar het uitkijplatform hoog boven Nîmes.

Rechts is het **Fort Vauban** (17e eeuw, nu universiteit) te zien, met in zijn schaduw het **Castellum 8** (rue de la Lampeze / hoek rue d'Albenas). Het is het eindpunt van het antieke aquaduct waarmee bronwater naar de kolonie werd gebracht (► blz. 20). Het verdeelbekken is voor archeologen uniek, maar voor de leek niet bijzonder interessant.

Een heel bijzondere stof

Na de Romeinse tijd heeft Nîmes nog een keer geschiedenis geschreven in de vorm van een hier vervaardigde sterke, blauwe, katoenen stof. Je komt

er meer over te weten in het voormalige bisschoppelijke paleis, nu het **Musée du Vieux Nîmes** 9 (pl. aux Herbes, di.-zo. 10-18 uur, toegang gratis). Het *bleu de Nîmes* (denim) werd vanuit Gênes (Genua) naar de Nieuwe Wereld verscheept en veroverde als blue jeans de wereld.

De façade van de romaanse **Cathédrale Notre-Dame et St-Castor** 10 (11e eeuw, gerenoveerd in de 19e eeuw) kun je met een *p'tit noir* vanaf de **Bar des Beaux Arts** bekijken. Of slenter naar het terras op de langgerekte **Place de l'Horloge** of naar de fraaie **Place du Marché**, met een fontein bewaakt door een aan een palm geketende krokodil.

OVERNACHTEN, ETEN, SHOPPEN

Klein, maar mooi!

Central Hôtel 1

Dit hotel bij de Porte d'Auguste heeft een chique facelift gekregen. De kamers, en zelfs de suites, zijn weliswaar erg smal, maar hypermodern en hoogwaardig ingericht, zijn rustig en voorzien van airco. In kamer 403 heb je een fantastisch uitzicht over de stad.

2, pl. du Château, tel. 04 66 67 27 75, www.hotel-central.org, 2 pk vanaf € 60

Oude muren, modern comfort

Royal Hôtel 2

Dit kleine hotel bekoort met een vriendelijke bediening en een gemoedelijke sfeer. De 21 kamers zijn eenvoudig en strak in het wit ingericht. De kamers aan de binnenplaats zijn wat donkerder, maar koel en rustig. Het tapasrestaurant La Bodeguita (di.-za. 's avonds geopend) op de begane grond heeft een terras aan de Place d'Assas en kent een levendige sfeer met livemuziek.

3, bd. Alphonse Daudet, tel. 04 66 58 28 27, www.royalhotel-nimes.com, 2 pk vanaf € 92, aanbiedingen vanaf € 69

Familiezaak

Nicolas 1

Een terras hebben ze helaas niet, maar de eetzaal is gelukkig supergezellig en

authentiek met een tegelvloer en een balkenplafond. Ook in de keuken houdt de familie Martin de tradities in ere. Klassiekers als stokvisporee (*brandade*), gesmoord rundvlees op de wijze van de Camargue (*gardiane de taureau*) en stoofpot met zeeduivel (*bourride*) stellen niet teleur.

1, rue Poise, tel. 04 66 76 19 59, di.-vr., zo. 12-14, di.-za. 19.15-22 uur, lunchmenu di.-vr. € 16, 3-gangenmenu € 21, 4-gangenmenu € 28

In de markthal

Halles Auberge 2

Voor een lunch kun je ook naar de door ontwerper Jean-Michel Wilmotte met aluminium omklede **Halles** gaan. Binnen vind je bij het buffet van Arlette degelijke, vers bereide gerechten en de nodige couleur locale.

5, rue des Halles, tel. 04 66 21 96 70, op Facebook, di.-zo. 10.30-14/14.30 uur, menu rond € 15; kramen dag. 7-13/13.30 uur geopend

Idyllische binnenplaats

Le Jardin d'Hadrien 3

Chef Victor bereidt creatieve gerechten met de beste producten uit de regio. Op zomeravonden zitten de gasten op de fraaie binnenplaats onder oude bomen, op koele dagen op de veranda.

11, rue de l'Enclos-Rey, tel. 06 80 02 00 01, lejardindhadrien.com, di.-do. diner, vr., za. lunch/diner, zo. lunch, twee gangen € 26-42, drie gangen € 30-46

PATRONEN

De Compagnie des Indes bracht in de 17e eeuw de eerste kleurige bedrukte stoffen naar Frankrijk. Vervolgens ontwikkelden zich vooral in Marseille, Aix en Nîmes beroemde stoffenmanufacturen. Bij **Les Indiennes de Nîmes** 1 vind je een mooie keus aan hemden, blouses en rokken, huishoudelijk textiel en accessoires in de traditionele kleuren en patronen (2, bd. des Arènes, www.indiennesdenimes.fr, ma.-za. 10-12.30, 14.30-19 uur).

1

V
VIADUCT

Vanaf de 4e eeuw had men geen geld meer voor het onderhoud van het Aqueduc de Nîmes. In het stroombed werden dikke lagen kalk afgezet, waardoor het water op een gegeven moment niet meer stroomde. In de loop der eeuwen werden de stenen van het aquaduct gestolen om huizen mee te bouwen, alleen de Pont du Gard bleef als brug bewaard. Het aquaduct werd zo een viaduct. In de 18e eeuw bouwde men ter hoogte van de onderste bogenrij zelfs een weg. Tot 1996 reden auto's, bussen en vrachtwagens vlak langs het monument. Tegenwoordig lopen er jaarlijks zo'n 1,5 miljoen bezoekers.

Wil je de Pont du Gard vanaf het water bekijken? Geen probleem! Kayak Vert in Collias verhuurt boten en uitrustingen.

'Slechts' een waterleiding – Pont du Gard

Toen het antieke Nîmes rond het jaar 40 n.Chr. zonder water kwam te zitten, bouwden de Romeinen een 50 km lang aquaduct naar de bron van de Eure bij Uzès. Het centrale meesterstuk, de brug over de Gardon, verbluft de bezoekers tot op de dag van vandaag.

Het spectaculairste deel van het **Aqueduc de Nîmes** is de **Pont-du-Gard**, sinds 1985 UNESCO Werelderfgoed. Romeinse architecten en ingenieurs moesten bij de aanleg van de waterleiding twee problemen overwinnen: ten eerste bedroeg het hoogteverschil tussen de bron en Nîmes slechts 12 m, ten tweede moesten ze ongeveer halverwege het dal van de Gardon oversteken.

Zonder cement al 2000 jaar overeind

Met steenblokken die wel 8 ton konden wegen bouwden ze zonder mertselspecie drie bogenrijen boven op elkaar over de Gardon: als basis dienden zes 22 m hoge en tot 24,5 m brede bogen, met daarboven elf 20 m hoge bogen en tot slot bovenop 47 bogen van slechts 7 m hoog. Over de bovenste 360 m lange bogenrij liep de waterleiding. Per dag stroomde meer dan 35.000 m³ water in de richting van Nîmes; het deed er 24 tot 30 uur over om vanaf de bron van de Eure de stad te bereiken.

Wie gedetailleerde informatie over de constructie van het aquaduct wil hebben of nieuwsgierig is wat een chorobates is en hoe de Romeinen daarmee het tracé berekenden, moet een bezoek brengen aan het museum in de **Espace de Découverte** 1 op de linkeroever (*rive gauche*). Zonder woorden maar met fascinerende beelden en animaties vertelt een film in breedbeeldformaat over de geschiedenis van het aquaduct. Kinderen kunnen zich in de **Ludo** speels in de wereld van de Romeinen onderdompelen.

Een stenen slang in de Garrigue

Het oversteken over de **Pont** 2 is uiteraard een verplicht nummer, terwijl de **uitzichtpunten** 3 hoog boven de beide oevers zeker ook de moeite waard zijn. Op de linkeroever kun je de wandeling omhoog combineren met de anderhalf uur durende route door de **Mémoires de Garrigue** 4. Tussen de typisch mediterrane vegetatie, akkers en muren van gestapelde stenen slingert zich een ander indrukwekkend restant van het Aqueduc de Nîmes door het landschap, bekend als de **Pont roupt** 5 (gebroken brug). Aan het einde van je bezoek kun je bij de **Plage** 1 op de rechteroever ontspannen en een verkwikkend bad in de Gardon nemen.

► INFO

Met de **Pass Aqueduc** kun je mee met een halfuur durende rondleiding naar het eigenlijke waterkanaal op de bovenste verdieping (juli, aug. 10, 10.30, 15.30, 16, apr.-juni, sept., okt. 11.30, 16, nov.-mrt. 11 uur, reserveer bij voorkeur via internet, € 11,50, 6-17 jaar € 6). Op een hoogte van 48 m boven de rivier is het uitzicht gegarandeerd fantastisch. Heel bijzonder is ook het **aanlichten** van de Pont du Gard op zomeravonden (juni-sept., *tarif soirée pour la mise en lumière* € 3, tot 17 jaar gratis).

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Internet: www.pontdugard.fr

Pont du Gard 2: dag. mei, juni 9-21, juli, aug. 9-23.30, sept. 9-20, apr., okt. 9-18 uur, nov.-feb. 9-17 uur; de **Espace de Découverte** 1 en de winkel sluiten uiterlijk 19.30 uur

Toegang: € 8,50, 6-17 jaar € 6, incl. parkeren

Bus: er rijden dagelijks verschillende bussen vanaf Nîmes/Gare routière (lijn B 21) en vanaf Uzès naar de Pont du Gard (lijn A 15), Info: www.edgard-transport.fr

Kayak Vert: 8, chemin St-Vincent, Collias (5 km westen van de Pont du Gard), tel. 04 66 22 80 76, www.canoefrance.com, mrt.-okt., ca. € 26 per dag

ETEN EN DRINKEN

In restaurant **Les Terrasses** 1 op de rechteroever heb je fraai uitzicht op de Pont du Gard (menu rond € 30, *formule* rond € 15).

Uitneembare kaart: Q/R 7/8

Nîmes en Pays du Gard ► Uzès

Spezereien

Huilerie

In de grot van Ali Baba verspreiden kruiden en specerijen de geuren uit Duizend-en-een-nacht. Er is ook een groot aanbod aan regionale delicatessen – leuke souvenirs en cadeautjes die thuis de authentieke smaak van de Midi op tafel toveren.

10, rue des Marchands, www.lhuilerie-nimes.com, ma.-za. 10-12.30, 14.30-19 uur

Van bar naar bar

Aan de boulevards rond de *écusson* nodigen talrijke bars en cafés uit om neer te strijken voor een koffie of een apéro, voor een eenvoudige maaltijd of een gezellig avondje. Een van de oudste cafés van het land en een instituut in de stad is **La Grande Bourse** (2, bd. des Arènes). Voor een afzakkertje kun je ook na middernacht nog terecht bij **Café Olive** (22, bd. Victor Hugo) of de Ierse pub **O Flaherty's** (21, bd. Amiral-Courbe). In beide cafés is er ook regelmatig livemuziek te beluisteren.

INFO EN EVENEMENTEN

OT: 6, rue Auguste, 30000 Nîmes, tel. 04 66 58 38 00, www.ot-nimes.fr

Pass Nîmes Romain: combinatie-ticket voor Arènes, Maison Carrée, Tour Magne € 13, met korting € 11, drie dagen geldig

Gare SNCF: Bd. Sergent-Triaire. Hier stoppen TGV's en regionale treinen naar onder andere Aigues-Mortes en Le Grau-du-Roi.

Gare routière: Pl. de l'Onu, bij het treinstation, www.edgard-transport.fr

Parkeren/stadsbussen: aan de boulevards rond de oude stad zitten diverse parkeergarages. Goedkope is het om naar een P+R aan de rand van de stad te gaan, waar je met de Tangobus naar het centrum kunt (twee inzittenden € 2,50, drie tot acht inzittenden € 4,10). Info: www.tangobus.fr.

Feria: Pinksteren en half sept. Tijdens de vijf dagen durende Feria de Pentecôte en de drie dagen durende Feria

22

des Vendanges vibreert Nîmes op het ritme van de flamenco. De stierengevechten trekken minder publiek.

Les Jéudis de Nîmes: juli, aug. do. 18-22 uur. Marktkraampjes met specialiteiten, kunstnijverheid en bric-à-brac in de oude stad. Ook straatmuziek.

Uzès Q 7

De oude bisschops- en hertogenstad ten noorden van Nîmes is een van de aantrekkelijkste provincie-stadjes in het zuiden van Frankrijk (7900 inwoners). Zaterdag is de beste dag voor een bezoek aan de oude stad met zijn kronkelende straatjes en fraaie huizen, want dan is het markt op de grote Place aux Herbes en kun je je laven aan de Midi in al zijn weelderigheid.

Zo leeft de hoge adel van Frankrijk

De fraaie, 42 m hoge **Tour Fénestrelle** (rue de l'Evêché) is het symbool van Uzès. Hij werd in de 12e eeuw gebouwd als vrijstaande klokkentoren van de **Cathédrale St-Théodorit**. De kathedraal zelf werd tijdens de godsdienstoorlogen van de 16e eeuw verwoest; het huidige gebouw stamt uit de 17e eeuw. De stad wordt gedomineerd door de torens van de **Duché**, stamslot van het toenmaals belangrijkste adelsgeslacht van Frankrijk. Wie met eigen ogen wil zien hoe de Crussol d'Uzès woonden, moet diep in de buidel tasten. Ook het prachtige uitzicht vanaf de Tour Bermonde is niet goedkoop. Het onderhoud van een zo oud gebouw kost nu eenmaal veel geld.

Pl. du Duché, www.duche-uzes.fr, dag. 10-12, 14-18 uur, € 18, 7-11 jaar € 7, 12-16 jaar € 14, alleen toren, ongeacht leeftijd € 13

Pour les grands et les petits

In het **Musée du Bonbon** aan de rand van de stad draait alles om de kleurige gummibeertjes en ander snoep van het Haribo-imperium, dat al bijna een halve eeuw een fabriek in Uzès heeft. Het museum is een genot voor klein en groot. Tast toe! Vind je ook niet dat de

De met arcaden omgeven Place aux Herbes was altijd al het toneel van Uzès. Hier vierde men de geboorte van prinsen, ondertekende Hendrik IV het Edict van Nantes en lieten beulen in de middeleeuwen koppen rollen. Wat zou er zich achter de fraaie gevels van de huizen allemaal hebben afgespeeld?

gummidiertjes hier anders smaken dan thuis?

Pont des Charrettes, www.museeharibo.fr, juli, aug. dag. 9.30-19, sept.-juni di.-zo. 10-13, 14-18 uur, € 7, 5-15 jaar € 5

🏠 Klein en charmant Hostellerie Provençale

Negen gezellig ingerichte kamers in het hart van Uzès. Het ontbijt wordt bij mooi weer op het terras met zicht op de stad geserveerd. Voor verzorgde gerechten kun je terecht in het bijbehorende restaurant La Parenthèse.

1-3, rue de la Grande Bourgade, tel. 04 66 22 11 06, www.hostellerieprovencale.com, 2 pk € 105-145 incl. ontbijt bij boeking via de eigen website, lunchmenu € 23, anders € 31, menu € 47

🍷 Eenvoudig en lekker! Le Terroir

Dit kleine multitalent aan het mooiste plein van de stad is tegelijkertijd delicatessenwinkel en restaurant met terras. Op koelere dagen liggen er uit voorzorg dekens klaar voor de gasten

die buiten willen zitten. Tom en Corinne zien zichzelf als ambassadeurs van de lokale producenten. Uiteraard komen hier uitsluitend zelf bereide gerechten op tafel.

5, pl. aux Herbes, tel. 04 66 03 41 90, op Facebook, in de zomer 9-21.30/22.30, in de winter 9.30-18.30 uur, schotel € 11-15

📌 Info en evenementen

OT: Chapelle des Capucins, pl. Albert 1er, 30700 Uzès, tel. 04 66 22 68 88, www.uzes-tourisme.com

IN DE OMGEVING

Vlotte schijf

St-Quentin-de-Poterie (🏰 Q 7, ca. 5 km ten noorden van Uzès) doet met een vijftwintigtal pottenbakkersateliers zijn naam eer aan. In de 14e eeuw draaiden hier al de pottenbakkersschijven. In een oude oliemolen zit het **Musée de la Poterie Méditerranéenne** (14, rue de la Fontaine, www.musee-poterie-mediterranee.com, mei dag. 14-18, juni-aug.

dag. 10-13, 15-19, sept. dag. 10-12, 14-18, okt.-apr. wo.-zo. 14-18 uur, € 4). Het museum behandelt de ontwikkeling van keramiek, van gebruiksobject tot kunstwerk.

Villeneuve-lez-Avignon

Dit zusterstadje van Avignon op de rechteroever van de Rhône is beslist meer dan slechts een bruggenhoofd op de reis naar de beroemde pauselijke stad. Het fraai opgeknapt stadje (12.100 inwoners) bezit namelijk enkele belangrijke culturele monumenten, zoals een fiere burcht en een indrukwekkend kartuizerklooster, en is daarmee een stop waard.

De pausen wisten te leven

Villeneuve maakte een bloeitijd door in de periode dat de pausen in Avignon zetelden (1316-1430). Deze geestelijke hoogwaardigheidsbekleders

TERRAS BOVEN DE RIVIER

Het woord *guinguette* roept onmiddellijk een vakantiestemming op. Dit type uitspanning ligt gewoonlijk aan het water en het eten is er eenvoudig maar smakelijk, terwijl de sfeer ontspannen is. 's Avonds verlichten kleurige slingers lampjes het terras. In de **Guinguette du Vieux Moulin** aan de oever van de Rhône vlak bij de Tour Philippe-le-Bel is het niet anders. De fraai gerestaureerde watermolen aan de rivier is het hele jaar open, alleen bij hoogwater van de Rhône sluit men de deuren (5, rue du Vieux-Moulin, tel. 04 90 94 50 72, www.guinguettevieuxmoulin.com, dag. geopend voor lunch en diner, lunchgerechten, pizza ma.-vr. € 15, grillgerechten vanaf € 19).

voelden zich aangetrokken tot de in 1293 opgerichte 'nieuwe stad' aan de overkant van de Rhône en lieten hier vorstelijke zomerresidenties aanleggen. Dat deed ook kardinaal Étienne Aubert, die als paus Innocentius VI in 1352 het kolossale kartuizerklooster liet bouwen. De **Chartreuse du Val de Bénédiction** ontwikkelde zich tot het belangrijkste en grootste kartuizerklooster van heel Frankrijk. Sinds 1991 biedt het onderdak aan het Nationaal Centrum voor Toneelliteratuur. Van eind mei tot begin september kun je in het restaurant in de verzorgde kloostertuin neerstrijken om een hapje te eten.

58, rue de la République, www.chartreuse.org, dag. apr.-sept. 9.30-18.30, okt.-mrt. 10-17 uur, € 8, met korting € 5,50, tot 18 jaar gratis

Grensvesting

Een steil straatje voert over de Mont Andaon omhoog naar het 14e-eeuwse **Fort St-André**, waarvan de zware muren een klein dorp en een klooster omsluiten. Deze vesting diende als demonstratie van de macht van de Franse kroon langs de grens met het Heilige Roomse Rijk. Vanaf de monumentale halfronde poorttorens heb je een weergaloos uitzicht over Avignon. Binnen de vestingmuren ligt de prachtige, in Italiaanse stijl aangelegde **tuin** van de **Abbaye St-André**.

Rue Montée du Fort; Fort, www.fort-saint-andre.fr, juni, juli dag. 10-18, okt.-mei dag. 10-13, 14-17 uur, € 6, tot 18 jaar gratis; Jardin de l'Abbaye, www.abbayesaintandre.fr, di.-zo. mei-sept. 10-18, mrt., apr., okt. 10-13, 14-17/18 uur, € 7, met korting € 5, tot 7 jaar gratis

☛ Sobere elegantie L'Atelier

In een stadspaleis uit de 16e eeuw wachten 22 kamers op gasten. Ze zijn met enkele oude meubels ingericht en hebben zo een zekere individualiteit gekregen. De kamers met uitzicht op de betoverende binnenplaats zijn het mooist. Op het zonneterras staan ligstoelen voor de gasten.

5, rue de la Foire, tel. 04 90 25 01 84, www.hotelatelier.com, bij vroeg boeken 2 pk vanaf € 75

1 Info en evenementen

OT: 1, pl. Charles David, 30400 Villeneuve-lez-Avignon, tel. 04 90 25 61 33, www.ot-villeneuvelezavignon.fr

Openbaar vervoer: elke uur diverse bussen naar Avignon, 15 minuten.

Villeneuve en Scène: in juli heeft Villeneuve zijn eigen ambitieuze theaterfestival (www.festivalvilleneuveenscene.com).

Aigues-Mortes

🏰 P 10/11

Met de stichting van Aigues-Mortes in het moerasgebied bij de monding van de Rhône kreeg Frankrijk halverwege de 13e eeuw de begeerde toegang tot de Middellandse Zee. Ridders en avonturiers uit het hele land verzamelden zich er om met Lodewijk IX op kruistocht te gaan. Tegenwoordig trekt de middeleeuwse vestingstad toeristen uit de hele wereld aan.

Op en binnen de muren

Begin 14e eeuw werd een machtige muur rond de belangrijke haven- en handelsstad gebouwd. Maar spoedig deed de stad van de 'dode wateren' zijn naam eer aan: het toegangskanaal naar zee verzandde en Aigues-Mortes bloedde dood. Doordat het geen strategisch belang meer had, kon het stadje de eeuwen ongeschonden doorstaan. De 32 m hoge **Tour de Constance**, het oudste deel van de **Remparts**, werd onder Lodewijk IX gebouwd. Tijdens de godsdienstoorlogen van de 17e en 18e eeuw diende de toren als staatsgevangenis. Hier begint een tour van de volledig bewaard gebleven stadsmuren met vijftien torens en tien poorten. Vanaf de weergang heb je wijds uitzicht over de omgeving en de in een schaaqbordpatroon aangelegde straten van de stad. Daar verdringen de toeristen zich voor de souvenirwinkels aan de hoofdstraat, terwijl in de zijstraatjes een bijna dorps rust heerst. Iedereen eindigt bij

Zo'n 190 treden telt de Tour de Constance, boven word je beloofd met een prachtig uitzicht.

de **Place St-Louis** voor de kerk. Rond het standbeeld van de heilige Lodewijk bruint het voor en in de cafés.

Remparts: www.aigues-mortes-monument.fr, dag. mei-aug. 10-19, sept.-apr. 10-13, 14-17.30 uur, € 8, tot 18 jaar toegang gratis

Peper en zout

Het zout vind je op de witte zoutbergen (*camelles*), die uit de verte op besneeuwde toppen lijken, terwijl de prijzen gepeperd zijn voor de bezichtigingsmogelijkheden van de **Salin d'Aigues-Mortes** (rte. du Grau-du-Roi, RD 979, tel. 04 66 73 40 24, www.visitesalineaiguesmortes.fr). Een rit met het toeristentreintje kost € 10, een ontdekkingsstour per fiets vanaf € 22. Je kunt zelfs een dag op een eenzaam zoutstrand boeken (vanaf € 40). Het **Maison du Grand Site de France de la Camargue Gardoise** (rte. du Môle, www.camarguegardoise.com, feb.-sept. 10.30-12, 13.30-17/18/19 uur) brengt je gratis in contact met de door zoutwater gevormde natuur. Wie hier de 'houten weg' neemt, kan het prachtige